

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGÔ VĂN TUYẾN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG
CHO HỌC SINH THPT HUYỆN THỦY NGUYÊN
THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGÔ VĂN TUYẾN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG
CHO HỌC SINH THPT HUYỆN THỦY NGUYÊN
THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS. TS. NGUYỄN QUANG UẨN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Ngô Văn Tuyền

LỜI CẢM ƠN

Tác giả trân trọng bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến:

- Thầy hướng dẫn GS-TS Nguyễn Quang Uẩn;
- Trưởng khoa Sau đại học và Khoa Tâm lý - Giáo dục, Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên;
- Các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn tác giả trong suốt quá trình học tập;
- Lãnh đạo, chuyên viên Vụ Giáo dục Trung học và các Cục, Vụ, Viện liên quan thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo;
- Lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Hải Phòng, Lãnh đạo và giáo viên các trường THPT trên địa bàn huyện Thủy Nguyên;
- Người hướng dẫn khoa học và các thầy, cô giáo trong Hội đồng khoa học phê duyệt đề cương Luận văn đã hướng dẫn và chỉ bảo nhiều ý kiến quý báu để tác giả hoàn thành bản Luận văn này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng chắc chắn bản Luận văn còn nhiều thiếu sót. Kính mong nhận được sự chỉ bảo, góp ý của các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Tác giả

Ngô Văn Tuyền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, HÌNH.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu.....	3
6.1. Về địa bàn và thời gian nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG CHO HỌC SINH THPT	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài.....	5
1.1.2. Nghiên cứu ở trong nước	8
1.2. Một số vấn đề lý luận về TVHĐ và quản lý hoạt động TVHĐ.....	10
1.2.1. Các khái niệm cơ bản.....	10
1.2.2. Những vấn đề chung về hoạt động TVHĐ cho học sinh THPT.....	16
1.2.3. Quản lý hoạt động tham vấn học đường cho học sinh THPT	22
1.2.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tham vấn học đường của Hiệu trưởng trường THPT	31
Tiểu kết chương 1	37

Chương 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG VÀ THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THAM VẤN CHO HỌC SINH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THỦY NGUYÊN - HẢI PHÒNG.....	38
2.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội, giáo dục và đào tạo tại huyện Thủy Nguyên - Hải Phòng	38
2.1.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên huyện Thủy Nguyên.....	38
2.1.2. Kinh tế - Văn hóa xã hội huyện Thủy Nguyên.....	38
2.1.3. Giáo dục và đào tạo huyện Thủy Nguyên	39
2.1.4. Vài nét về trường các trường THPT thuộc địa bàn nghiên cứu.....	40
2.2. Thực trạng hoạt động TVHĐ và quản lý hoạt động TVHĐ cho học sinh của 03 trường THPT(Lê Ích Mộc - Phạm Ngũ Lão - Dân lập 25/10) huyện Thủy Nguyên...	41
2.2.1. Thực trạng về hoạt động TVHĐ ở 03 trường THPT	41
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động TVHĐ cho học sinh của 03 trường THPT huyện Thủy Nguyên - Thành phố Hải Phòng.....	59
2.3.1. Biện pháp xây dựng kế hoạch hoạt động tham vấn học đường.....	59
2.3.2. Đánh giá biện pháp xây dựng bộ máy quản lý hoạt động TVHĐ và tổ chức thực hiện hoạt động TVHĐ cho học sinh	63
2.3.3. Đánh giá biện pháp chỉ đạo của Ban Giám hiệu về hoạt động tham vấn	66
2.3.4. Đánh giá việc thực hiện các biện pháp kiểm tra, đánh giá trong quản lý tham vấn học đường.....	70
2.4. Đánh giá chung việc thực hiện các biện pháp quản lý hoạt động tham vấn học đường của các trường trung học phổ thông huyện Thủy Nguyên	73
2.5. Đánh giá mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đối với việc quản lý hoạt động tham vấn học đường cho học sinh	77
Tiểu kết chương 2	80
Chương 3. CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THAM VẤN HỌC ĐƯỜNG TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THỦY NGUYÊN - HẢI PHÒNG..	81
3.1. Các nguyên tắc của việc đề xuất các biện pháp.....	81
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	81
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	81

3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	81
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	82
3.2. Các biện pháp quản lý của hiệu trưởng đối với hoạt động TVHĐ của hiệu trưởng các trường THPT tại huyện Thủy Nguyên - Hải Phòng	83
3.2.1. Biện pháp 1: Tuyên truyền và nâng cao nhận thức về tham vấn học đường cho học sinh, cha mẹ học sinh, giáo viên và các lực lượng xã hội nhằm nâng cao nhận thức về TVHĐ cho học sinh	83
3.2.2. Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch tham vấn cho học sinh có hiệu quả.....	85
3.2.3. Biện pháp 3: Bồi dưỡng và phát triển đội ngũ cán bộ, hỗ trợ giáo viên, cha mẹ học sinh và các lực lượng giáo dục về nhận thức và kỹ năng tham vấn làm công tác tham vấn học đường cho học sinh	86
3.2.4. Biện pháp 4: Tăng cường cơ sở vật chất, điều kiện phương tiện phục vụ hoạt động TVHĐ cho học sinh sao cho có hiệu quả	88
3.2.5. Biện pháp 5: Hoàn thiện cơ chế kiểm tra, giám sát hoạt động TVHĐ	90
3.2.6. Biện pháp 6: Tăng cường phối hợp giữa cán bộ tham vấn, cán bộ giáo viên, cha mẹ học sinh, cán bộ đoàn thanh niên và lực lượng giáo dục ngoài nhà trường để tham vấn cho học sinh	91
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	93
3.4. Khảo nghiệm nhận thức mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất.....	95
3.4.1. Các bước tiến hành khảo nghiệm	95
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm các biện pháp đề xuất	95
Tiểu kết chương 3	97
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	98
1. Kết luận.....	98
2. Khuyến nghị.....	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CBQL	: Cán bộ quản lý
CMHS	: Cha mẹ học sinh
DSGĐTE	: Dân số gia đình trẻ em
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HĐTV	: Hoạt động tham vấn
HS	: Học sinh
NTV	: Nhà tham vấn
TC	: Thân chủ
THPT	: Trung học phổ thông
TV	: Tham vấn
TVHĐ	: Tham vấn học đường

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Quan niệm về tham vấn học đường	41
Bảng 2.2: Thực trạng các nội dung tham vấn học đường cho học sinh và việc hỗ trợ cho người lớn.....	44
Bảng 2.3: Kết quả thực hiện các hình thức tham vấn học đường.....	49
Bảng 2.4: Đánh giá việc sử dụng các phương pháp tham vấn học đường	53
Bảng 2.5: Kết quả thực hiện các nội dung, hình thức, phương pháp, phương tiện, kiểm tra đánh giá TVHĐ.....	55
Bảng 2.6: Biện pháp xây dựng kế hoạch hoạt động tham vấn học đường	60
Bảng 2.7: Đánh giá biện pháp xây dựng bộ máy quản lý hoạt động TVHĐ và tổ chức thực hiện hoạt động TVHĐ cho học sinh.....	63
Bảng 2.8: Đánh giá biện pháp chỉ đạo của Ban Giám hiệu về hoạt động tham vấn ...	67
Bảng 2.9: Đánh giá việc thực hiện các biện pháp kiểm tra, đánh giá trong quản lý tham vấn học đường	70
Bảng 2.10: Đánh giá chung thực hiện các biện pháp quản lý hoạt động tham vấn học đường của các trường trung học phổ thông huyện Thủy Nguyên.....	73
Bảng 2.11: Đánh giá mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đối với việc quản lý hoạt động tham vấn học đường cho học sinh.....	77
Bảng 3.1: Kết quả khóa nghiệm nhận thức mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp quản lý được đề xuất	95

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, HÌNH

BIỂU ĐỒ

- Biểu đồ 2.1: Quan niệm của cán bộ quản lý, giáo viên và cha mẹ học sinh trường công lập về tham vấn học đường.....42
- Biểu đồ 2.2: Quan niệm của cán bộ quản lý, giáo viên và CMHS trường dân lập về TVHĐ..... 42

HÌNH

- Hình 3.1: Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất quản lý hoạt động TVHĐ cho học sinh..... 94